

האקדמיה ללשון העברית

מונחי עישון

הוועדה למונחי בריאות הציבור

ניסן תשפ"ג – אפריל 2023

מונחי העישון הוכנו בוועדה למונחי בריאות הציבור, ועסקה בהם רבות ד"ר טובה שטראוס-שרברין שהייתה מרכזת הוועדה וחברה בה עד שנת תש"ף.

חברי הוועדה: ד"ר מילכה דונחין (יו"ר), פרופ' רחלי דנקר, פרופ' אלכס לבנטל, פרופ' ורדה סוסקולני, פרופ' ליטל קינרבוקר, ד"ר רז דקל (משנת תשפ"א); מן האקדמיה: פרופ' יהודית הנשקה. מרכזת הוועדה (למן תש"ף) רונית גדיש.

לקראת הגשת המונחים לאישור ועדת המינוח המרכזית התקיימה ישיבה רבת משתתפים שבה חברו אל הוועדה אנשי מקצוע מן העולם האקדמי ומקופות החולים ועוד – העוסקים במניעת העישון. בישיבה נדונו כמה סוגיות שנויות במחלוקת, והמונחים ברשימה שלפניכם התקבלו בהסכמה של הגורמים האלה. המונחים אושרו בישיבת ועדת המינוח המרכזית ביום כ' באדר תשפ"ג, 13 במרץ 2023.

הרשימה אושרה במליאת האקדמיה ללשון העברית בישיבתה ביום כ"ו בניסן תשפ"ג, 17 באפריל 2023 (ישיבת שפ"ג).

מונח אנגלי	הסבר	מונח עברי	
עישון ומעשנים			
smoking [n.]	לרבות עֶשׂוֹן בְּאֶרְסוֹס	עֶשׂוֹן	1.
smoker	משתמש במוצרי עישון כלשהם	מְעַשֵּׂן	2.
combustion smoking; conventional smoking, traditional smoking	בבעירת החומר לעישון	עֶשׂוֹן בְּבַעִירָה	3.
use of heat-not-burn products, use of HNB products	כגון עישון טבק בחימום או עישון צמחי תבלין בחימום	עֶשׂוֹן מוּצָק בְּחֻמוֹם	4.
use of heated-tobacco products, use of HTPs		עֶשׂוֹן טֶבֶק בְּחֻמוֹם	5.
vaping [n., colloquial]	בחימום חומר נוזלי ושאיפת האֶרְסוֹס (הארוסול) המופק ממנו, למשל בסיגֶרֶת אֶלֶקְטְרוֹנִית	עֶשׂוֹן בְּאֶרְסוֹס, שְׁמוֹשׁ בְּסִיגֶרֶת אֶלֶקְטְרוֹנִית	6.
addictive		מְמַכֵּר	7.
addiction		הִתְמַכְרוּת	8.
addicted		מְכוּר	9.
quit attempt		נְסִיחַת גְּמִילָה	10.
cessation of smoking		גְּמִילָה מֵעֶשׂוֹן	11.
סיווג אוכלוסייה לפי עישון			
never smoker		לא עֶשֶׂן מְעוּדוֹ	12.
former smoker		עֶשֶׂן בְּעָבֵר	13.

current smoker		14. מעשן בהווה
עישון כפוי ומעשנים בעל כורחם		
active smoking	שימוש במוצרי עישון; לעומת עשן סביל	15. עשן פעיל
active smoker	מי שמתמשש במוצרי עישון; לעומת מעשן סביל	16. מעשן פעיל
passive smoking, second-hand smoking, secondhand smoking, involuntary smoking	החשיפה לעשן מעישון של אחר בקרבת זמן ומקום	17. עשן סביל, עשן כפוי
passive smoker, second-hand smoker, secondhand smoker, involuntary smoker	מי שנחשף לעשן מעישון של אחר בקרבת זמן ומקום	18. מעשן סביל, מעשן בעל כרחו, מעשן על כרחו
third-hand smoking, thirdhand smoking	חשיפה לעשן פליטה שיורי; משמש 'עישון מיד שלישית'	19. עשן שיורי
third-hand smoker, thirdhand smoker		20. נחשף לעשן שיורי
מוצרי טבק ועישון		
tobacco		21. טבק
nicotine		22. ניקוטין
smoking products		23. מוצרי עשן
tar		24. עטרן; זפת
מכשירי עישון		
pipe		25. מקטרת
hookah, water pipe		26. נרגילה
cigar		27. סיגר
cigarette		28. סיגרטה
electronic cigarette, e-cigarette		29. סיגרטה אלקטרונית
filter [n.]	רווח 'פילטר'	30. מסנן
עשן, זיהום, נזק		
smoke		31. עשן
aerosol [e.g. from electronic cigarettes or heated-tobacco products]		32. אַרְסָס [ארוסול]
mainstream smoke [inhaled]	העשן שהמעשן שואף	33. עשן שאיפה
exhaled smoke [sugg. trans.]	העשן שמעשן פולט בנשיפה	34. עשן נשיפה
sidestream smoke	העשן היוצא מן הקצה הנוער של סיגרטה וכיו"ב	35. עשן קצה
second-hand smoke, secondhand smoke, SHS	הן העשן שהמעשן נושף הן העשן ממוצר העישון שלו	36. עשן פליטה
third-hand smoke, thirdhand smoke	משקעי עשן הנדבקים לאבק ולמשטחים ונשארים שם לאורך זמן וחושפים את הסובבים לחומרים רעילים]	37. עשן פליטה שיורי, עשן שיורי
environmental tobacco smoke, ETS		38. עשן-טבק סביבתי
environmental smoke		39. עשן סביבתי מעשון